

I

(Резолюции, препоръки и становища)

ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

Препоръка за регламент на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 2533/98 относно събирането на статистическа информация от Европейската централна банка

(ЕЦБ/2008/09)

(2008/С 251/01)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ВЪВЕДЕНИЕ

На 23 ноември 1998 г. Съветът на Европейския съюз прие Регламент (ЕО) № 2533/98 относно събирането на статистическа информация от Европейската централна банка (ЕЦБ)⁽¹⁾. Към настоящия момент следва да се разгледат редица изменения за запазване на Регламент (ЕО) № 2533/98 като ефективен инструмент за изпълнение на задачите на Европейската система на централните банки (ЕСЦБ) по събиране на статистическа информация.

В съответствие с член 107, параграф 6 от Договора за създаване на Европейската общност, ЕЦБ представи преди това на Съвета своята Препоръка ЕЦБ/1998/10 за Регламент (ЕО) на Съвета относно събирането на статистическа информация от Европейската централна банка⁽²⁾. Поради това е уместно да се следва същата процедура за въвеждане на предложените изменения в Регламент (ЕО) № 2533/98.

2. КОМЕНТАРИ ОТНОСНО РАЗПОРЕДБИТЕ

Член 1

Общо позоваване на задачите на ЕСЦБ

Член 5.4 от Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка (наричан по-долу „Устав на ЕСЦБ“) предвижда, че Съветът определя физическите и юридическите лица, които са длъжни да спазват изискванията за предоставяне на информация. Член 5.1 от Устава на ЕСЦБ и член 2, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 2533/98 предвиждат, че ЕЦБ има право да събира статистическа информация, която е необходима за изпълнение на задачите на ЕСЦБ. Член 2, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 2533/98 определя общата съвкупност от отчетни единици, от които ЕЦБ събира тази статистическа информация, и изброява специфични статистически цели, за които информацията може да бъде събирана. С оглед на

намаляване на разходите по отчитането обаче данните се събират все по-често само веднъж и служат за множество статистически цели. В резултат на това преките връзки между общата съвкупност от отчетни единици и специфичните видове статистика вече не са ефективни и тези разпоредби е необходимо да бъдат изменени.

Независимо от общото позоваване към задачите на ЕСЦБ, ЕЦБ препоръчва изготвянето на примерен списък на статистическите цели, за които може да се събира статистика от общата съвкупност от отчетни единици. Тези цели могат да обхващат следното:

— „парична и финансова статистика“: предвид интеграцията на финансовите пазари и нарастващата сложност на финансовите инструменти, това понятие е по-подходящо от сега използваното „парична и банкова статистика“,

— „статистика на плащанията и на платежните системи“: заменяща „статистиката на платежните системи“, за да се поясни че целите, за които може да се събира статистика, включват данни за плащания като част от статистиката на платежните системи. Член 105, параграф 2 от Договора дава на ЕСЦБ мандат да насърчава нормалното функциониране на платежните системи. В този контекст, за определяне на политиката на ЕЦБ е необходима изчерпателна информация относно платежните инфраструктури и извършените чрез тези инфраструктури плащания, включително за надзора върху тези пазарни инфраструктури,

— „статистика на платежния баланс и на международната инвестиционна позиция“,

— „статистика на финансовата стабилност“: тъй като член 105, параграф 5 от Договора предвижда, че ЕСЦБ допринася за гладкото провеждане на следваните от компетентните власти политики, свързани с пруденциалния надзор на кредитните институции и стабилността на финансовата система, това може да изисква събирането на макропруденциални статистически данни.

⁽¹⁾ ОВ L 318, 27.11.1998 г., стр. 8.

⁽²⁾ ОВ C 246, 6.8.1998 г., стр. 12.

Корекция на общата съвкупност от отчетни единици

Финансовите пазари стават все по-сложни, с постоянно засилване на взаимната зависимост между финансовите трансакции и балансовите позиции на различните видове финансови посредници, като парично-финансови институции, застрахователни дружества и дружества със специална инвестиционна цел. От своя страна това означава, че ЕЦБ се нуждае от сравнима, често изготвяна и навременна статистика за тези подсектори, за да може да продължи да изпълнява своите задачи. Поради това ЕЦБ следва да има възможност да събира необходимата статистическа информация, ако основанието за това оправдава разходите и ако информацията не е вече събрана от други органи. Вследствие на това общата съвкупност от отчетни единици трябва да обхваща сега сектора на финансови корпорации като цяло. По-конкретно, трябва да се включат застрахователните дружества и пенсионните фондове (ЗДПФ), които представляват вторият по големина подсектор финансови корпорации в еврозоната по отношение на финансови активи. Освен това все по-ясното осъзнаване на финансовите последици на дълголетие, както и тенденцията към частнофинансирани пенсионни схеми е вероятно да засилият съществено значението на подсектора ЗДПФ при определянето на политиката на ЕЦБ. Във връзка с това тези институции управляват портфейлите си много по-активно в сравнение с предишни периоди, което допълнително засилва тяхното значение за паричната политика.

Освен това финансовите корпорации, ангажирани със спомагателни финансови дейности, играят важна роля на финансовите пазари и при взаимодействията им с други финансови подсектори. Поради това е важно, ако се счете за необходимо, да може също да се събира статистика от тези институции.

Накрая, с оглед на предстоящото изменение на Регламент (ЕО) № 2223/96 на Съвета от 25 юни 1996 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Общността⁽³⁾, настоящият регламент би могъл да съдържа динамично позоваване към него.

Преходните разпоредби да станат постоянни

Постоянното отчитане на позиции между държавите от еврозоната и на свързаните с това трансакции следва да се разреши. Това е необходимо за съставянето на платежен баланс и финансови сметки за еврозоната с високо качество. Настоящата правна рамка предвижда това отчитане за един преходен период през първите години на единната валута. Опитът обаче показва, че това отчитане остава необходимо за преодоляване на ограниченията в системите за събиране на данни и за намаляване на разходите по отчитането.

Статистически принципи

Регламент (ЕО) № 2533/98 следва да посочи статистическите принципи, които уреждат разработването, изготвянето и разпространението на статистика за изпълнение на задачите на ЕЦБ. Понастоящем член 5 от Устава на ЕЦБ и Регламент (ЕО)

№ 2533/98 не говорят за статистически принципи, докато член 285, параграф 2 от Договора, уреждащ статистиката на европейската статистическа система (ЕСС), изрично изброява принципите, които регулират изготвянето на статистически данни на Общността⁽⁴⁾. Включването на статистическите принципи на ЕЦБ в Регламент (ЕО) № 2533/98 би пояснило, че статистическите дейности на ЕЦБ се ръководят от тези принципи. Това също така би подчертало, че европейската статистическа общност споделя еднакви фундаментални убеждения, въпреки че е организирана на основата на две паралелни системи и структури на управление.

Режим на поверителност

Обмен на поверителна информация в рамките на ЕЦБ

С оглед да се намалят разходите по отчитането и да се събират данни само веднъж, както и да се осигури високо качество на изготвяните статистически данни и надлежно изпълнение на задачите на ЕЦБ е необходимо да се разшири обмена на поверителна статистическа информация в рамките на ЕЦБ. Освен това е необходима правна яснота относно предаването на поверителна информация между ЕЦБ и националните централни банки (НЦБ) както и между НЦБ. За тази цел това предаване на поверителна статистическа информация, събрана съгласно член 5 от Устава на ЕЦБ, следва да се направи възможно, при условие че то е необходимо за изпълнение на задачите на ЕЦБ или за ефективното разработване, изготвяне или разпространение на статистически данни или за повишаване на тяхното качество. По същата причина наличната вече информация следва да се използва в максимална степен, независимо от целта, за която е била първоначално събрана, при запазване на поверителността ѝ, ако това е необходимо. Всъщност информацията става статистическа, ако се използва за съставяне на статистика, без оглед на целта, за която тя е била първоначално събрана.

Обмен на поверителна информация между ЕЦБ и ЕСС

Разширеният обмен на поверителна информация между ЕЦБ и ЕСС е необходим, за намаляване на разходите по отчитането или за ефективно разработване, изготвяне или разпространение на европейска статистика, или за повишаване на нейното качество. Този обмен трябва да бъде организиран така, че да се запази доверието на отчетните единици в защитата на поверителна информация. Идентични разпоредби, позволяващи такъв обмен между ЕСС и ЕЦБ, следва да се създадат както в Регламент (ЕО) № 2533/98, така и в предложения регламент относно европейската статистика. Следва да се прилагат следните ръководни принципи:

1. обмен на поверителни данни между ЕЦБ и ЕСС може да се извършва, ако е необходим за намаляване на разходите по отчитането или за ефективното разработване, изготвяне или разпространение на европейска статистика или за повишаване на нейното качество;
2. обмен на поверителни данни между ЕЦБ и ЕСС следва да се извършва само за статистически цели, т.е. изключително за съставянето на статистика в техните съответни сфери на компетентност;

⁽³⁾ ОВ L 310, 30.11.1996 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ „Статистиката на Общността“ представлява част от „европейската статистика“, посочена в съображенията на Регламент (ЕО) № [XX].

3. обменените поверителни данни е необходимо да са защитени срещу незаконосъобразно разкриване;
4. ЕСЦБ и ЕСС следва да информират отчетните единици, че те могат да обменят поверителни данни;
5. от съображения за яснота следва да се прилагат еднакви мерки за защита на поверителността към обмена на поверителни данни между ЕСЦБ и ЕСС. Тези мерки на защита са установени в член 19 от Регламент (ЕО) № [XX] относно европейската статистика.

Предложената правна рамка не засяга споразуменията на национално ниво относно обмена на поверителна статистическа информация, различна от информацията, обхваната от настоящата препоръка.

Новият режим за поверителност цели да отрази съответните разпоредби, предложени в Становище CON/2007/35 на ЕЦБ от 14 ноември 2007 г. по искане на Съвета на Европейския съюз относно предложение за регламент на Европейския парламент и

на Съвета относно европейската статистика ⁽⁵⁾, така че да се използва същият механизъм за предаване на данни от ЕСС на ЕСЦБ и за предаването на данни от ЕСЦБ на ЕСС.

Достъп до поверителна статистическа информация, която дава възможност за непряко идентифициране, за изследователски цели

Достъпът до поверителна статистическа информация, която не позволява пряко идентифициране, е все по-необходим за изследователски цели, например за да се анализират и разбират развитията в рамките на сектори и в страни. Понастоящем правната рамка предвижда предимно децентрализиран достъп на научноизследователски организации до тази статистическа информация на национално ниво. Поради това тя трябва да бъде допълнена с подходяща правна рамка на ниво ЕСЦБ, която позволява на научноизследователски организации да получат достъп до тази информация, като поддържат строги мерки за защита на поверителността.

Препоръка за:

„РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕО) № 2533/98 относно събирането на статистическа информация от Европейската централна банка

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка (наричан по-долу „Устава“), и по-специално член 5.4 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската централна банка (ЕЦБ),

като взе предвид становището на Европейския парламент,

като взе предвид становището на Комисията,

като взе предвид Регламент (ЕО) № [XX] на Европейския парламент и на Съвета относно европейската статистика,

В съответствие с процедурата, предвидена в член 107, параграф 6 от Договора за създаване на Европейската общност и в член 42 от Устава,

като има предвид, че:

- (1) Регламент (ЕО) № 2533/98 на Съвета от 23 ноември 1998 г. относно събирането на статистическа информация от Европейската централна банка ⁽¹⁾ е основен компонент на правната рамка, уреждаща задачите на ЕЦБ по събиране на статистическа информация с помощта на националните централни банки. ЕЦБ последователно се опира на него за изпълнение и контрол на координираното събиране на статистическа информация, необходима за изпълнение на задачите на Европейската система на централните банки (ЕСЦБ).

- (2) За да се съхрани Регламент (ЕО) № 2533/98 като ефективен инструмент за изпълнение от страна на ЕЦБ на задачите на ЕСЦБ по събиране на статистическа информация и да се осигури на ЕЦБ непрекъснато наличие на статистическа информация, която е с нужното качество и обхваща цялата съвкупност от задачи на ЕСЦБ, е от съществено значение да се преразгледа обхвата на установените с настоящия регламент изисквания за отчетност. В тази връзка е необходимо да се обърне внимание не само на изпълнението на задачите на ЕСЦБ и на нейната независимост, но също и на статистическите принципи, предвидени в настоящия регламент.

- (3) Необходимо е да се измени Регламент (ЕО) № 2533/98, за да може ЕЦБ да събира статистическата информация, която е необходима за изпълнението на възложените с Устава задачи на ЕСЦБ. В съответствие с това, целите, за които може да се събира статистическа информация, е необходимо също да включват съставянето на макропруденциална статистика, нужна за изпълнението на задачите на ЕСЦБ съгласно член 105, параграф 5 от Договора.

- (4) Обхватът на изискванията за отчетност, необходим за изпълнението на задачите на ЕСЦБ, следва също да взема предвид структурното развитие на финансовите пазари и да отговаря на свързаните с това изисквания за статистическа информация, които са били по-слабо забележими към момента на приемане на Регламент (ЕО) № 2533/98. Поради тази причина е необходимо да се позволи събирането на статистическа информация от целия сектор финансови корпорации, и по-специално от застрахователните дружества и пенсионните фондове, които представляват вторият по големина подсектор финансови корпорации в еврозоната по отношение на финансови активи.

⁽¹⁾ ОВ L 318, 27.11.1998 г., стр. 8.

⁽⁵⁾ ОВ С 291, 5.12.2007 г., стр. 1.

- (5) За да се даде възможност за непрекъснато съставяне на статистика на платежния баланс с достатъчно високо качество е необходимо да се изяснят изискванията за отчетност, установени във връзка с данните относно всички позиции и трансакции между резидентите в участващи държави-членки.
- (6) Изследователите все по-често имат нужда от достъп до поверителна статистическа информация, която не позволява пряко идентифициране, за анализиране и разбиране на развитието в рамките на сектори и между държавите. Поради това е важно да се позволи на ЕЦБ и НЦБ да предоставят на научноизследователски организации достъп до такава подробна статистическа информация на ниво ЕСЦБ, като поддържат строги мерки за защита на поверителността.
- (7) За да се намалят разходите на отчетните единици по отчитането и да се направи възможно ефективното разработване, изготвяне и разпространение на висококачествена статистика и надлежното изпълнение на задачите на ЕСЦБ е необходимо да се позволи максимално използване на съществуващата информация за съставяне на статистика, включително обмен на поверителна статистическа информация в рамките на ЕСЦБ.
- (8) Във връзка с член 285 от Договора и член 5 от Устава освен това е от значение да се осигури тясно сътрудничество между ЕСЦБ и Европейската статистическа система (ЕСС), най-вече за насърчване на обмена на поверителни данни между двете системи за статистически цели.
- (9) Европейската статистика се и ще се разработва, изготвя и разпространява както от ЕСЦБ, така и от ЕСС, но при условията на две самостоятелни правни рамки, отразяващи съответните им структури на управление. Поради това настоящият регламент се прилага без да се засяга Регламент (ЕО) № [XX],

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕО) № 2533/98 се изменя, както следва:

1. Член 1, параграф 4 се изменя, както следва: думите „в приложение А“; се заменят с думите „в Регламент (ЕО) № 2223/96 на Съвета от 25 юни 1996 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Общността.“.
2. Член 2 се изменя, както следва:
- а) Параграф 1 се заменя със следното:

„1. За изпълнението на изискванията на ЕЦБ за статистическа отчетност, ЕЦБ има правото да събира с помощта на националните централни банки, в съответствие с член 5.2 от Устава, статистическа информация за разработване, изготвяне и разпространение на европейска статистика в границите на общата съвкупност от отчетни единици и съобразно нуждите за изпълнение на задачите

на ЕСЦБ. По-конкретно, информацията може да се събира за изпълнение на изискванията на ЕЦБ за статистическа отчетност, включително в областта на паричната и финансовата статистика, статистиката на плащанията и платежните системи, статистиката на финансовата стабилност и статистиката на платежния баланс и на международната инвестиционна позиция.“.

- б) Параграф 2 се заменя със следното:

„2. Доколкото статистическата информация, която се предоставя, е необходима за изпълнение на изискванията на ЕЦБ за статистическа отчетност, общата съвкупност от отчетни единици обхваща следните отчетни единици:

- а) юридически и физически лица, резиденти в държава-членка, които попадат в сектор „финансови корпорации“, както е посочено в ESA 95;
- б) пощенски джиро институции;
- в) юридически и физически лица, пребиваващи в държава-членка, доколкото те държат трансгранични позиции или извършват трансгранични трансакции;
- г) юридически и физически лица, пребиваващи в държава-членка, доколкото са емитирали ценни книжа или електронни пари;
- д) юридически и физически лица, пребиваващи в участваща държава-членка, доколкото те държат финансови позиции спрямо резиденти на други участващи държави-членки или са извършили финансови трансакции с резиденти на други участващи държави-членки.“.

3. Член 3 се изменя, както следва:

- а) Следното изречение се добавя в началото:

„Разработването, изготвянето и разпространението на статистика от ЕСЦБ се определя от принципите на непристрастност, обективност, професионална независимост, рентабилност, статистическа поверителност, както и от принципите на намаляване на разходите по отчитането и висококачествен резултат.“.

- б) Буква а) се заменя със следното:

„а) използва съществуваща статистика, доколкото е възможно.“.

4. Член 8 се изменя, както следва:

- а) Параграф 2 се заменя със следното:

„2. Без да се засяга член 20 от Регламент (ЕО) № [XX],

- а) предаването в рамките на ЕСЦБ на поверителна статистическа информация, която е събрана съгласно член 5 от Устава, се извършва: i) в степен и подробност, които са необходими за изпълнение на задачите на ЕСЦБ съгласно член 105 от Договора; или ii) при условие, че предаването е необходимо за ефективното разработване, изготвяне и разпространение на статистически данни съгласно член 5 от Устава или за повишаване на тяхното качество;

- б) Управителният съвет може да вземе решение относно събирането и предаването в рамките на ЕСЦБ, в необходимите степен и подробност, на поверителната информация, която е събрана първоначално за цели, различни от тези по член 5 от Устава, при условие че това е необходимо за ефективното разработване или изготвяне на статистически данни или за повишаване на тяхното качество, и че тази статистика е необходима за изпълнение на задачите на ЕСЦБ съгласно член 105 от Договора.“
- б) Параграф 3 се заменя със следното:
„3. Без да се засяга Регламент (ЕО) № [XX], отчетните единици се уведомяват за статистическата и друга административна употреба, за която може да се използва статистическата информация, която са предоставили. Отчетните единици имат право да получат информацията относно правното основание за предаване на информацията и за приетите защитни мерки.“
- в) Параграф 4 се заменя със следното:
„4. Без да се засяга параграф 12 от настоящия член, ЕСЦБ използва предадената ѝ поверителна статистическа информация изключително за изпълнение на задачите на ЕСЦБ с изключение на случаите:
а) когато отчетната единица или друго юридическо или физическо лице, правен субект или клон, които могат да бъдат идентифицирани, са дали изрично съгласието си посочената статистическа информация да се използва за други цели;
б) на предаване на членовете на Европейската статистическа система (ЕСС) в съответствие с параграф 11;
в) на предоставяне на научноизследователски организации на достъп до поверителна статистическа информация, която не позволява пряко идентифициране, и с изричното предварително съгласие на органа, който е предоставил информацията;
г) когато по отношение на НЦБ статистическата информация се използва в областта на пруденциалния надзор или за упражняване в съответствие с член 14.4 от Устава на други функции освен тези, посочени в Устава.“
- г) Параграф 5 се заменя със следното:
„5. Поверителната статистическа информация може да се обменя в рамките на ЕСЦБ за предоставяне на достъп на научноизследователски организации до такава информация в съответствие с параграфи 3 и 4, буква в) от настоящия член.“
- д) Параграф 8 се заменя със следното:
„8. Настоящият регламент се прилага, без да засяга Директива 95/46/ЕО и Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември

2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (*).

(*) ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1.“

- е) В параграф 9 последните две изречения се заменят със следното изречение:
„ЕЦБ определя общи правила и въвежда минимални стандарти за недопускане на незаконосъобразно разкриване и неразрешено използване на данни, предадени съгласно параграфи 1 и 2.“
- ж) Добавят се следните параграфи 11 и 13:
„11. Без да се засягат националните разпоредби относно обмена на поверителна статистическа информация, различна от информацията, обхваната от настоящия регламент, предаването на поверителна статистическа информация между член на ЕСЦБ, който е събрал информацията, и орган на ЕСС може да се извърши при условие, че предаването е необходимо за ефективното разработване, изготвяне или разпространение или за повишаване на качеството на европейската статистика в рамките на съответните сфери на компетентност на ЕСС и на ЕСЦБ. Всяко предаване, следващо първото предаване, се разрешава изрично от члена на ЕСЦБ, който е събрал информацията.
12. Ако се предават поверителни данни между орган на ЕСС и член на ЕСЦБ, данните се използват изключително за статистически цели и са достъпни единствено за служители, занимаващи се със статистически дейности в рамките на тяхната работа.
13. Защитните мерки, посочени в член 19 от Регламент (ЕО) № [XX], се прилагат за всички поверителни данни, предадени между орган на ЕСС и член на ЕСЦБ съгласно горепосочените параграфи 11 и 12 и член 20, параграф 1а от Регламент (ЕО) № [XX]. ЕЦБ публикува годишен доклад за поверителността относно приетите мерки за защита на поверителността на статистическите данни.“
5. Приложения А и Б се заличават.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на [дата].

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.“

Съставено във Франкфурт на Майн на 15 септември 2008 г.

Председател на ЕЦБ
Jean-Claude TRICHET